

COVID-19: Türkiye'de alınan mali önlemler

Kuzey Yeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim A.Ş.

27 Nisan 2020

COVID-19: Türkiye’de alınan mali önlemler

Değerli Okuyucular,

Dünya Sağlık Örgütü’nün 11 Mart 2020 tarihinde Covid-19 salgınına “pandemi” ilan etmesiyle birlikte; her kıtada hükümetler, işletmeleri ve insan kaynağını korumak amacıyla çeşitli paketler açıklamaya başladı. Hükümetler; vergi indirimlerini, yatırım ve istihdam teşviklerini arttırmaya ve uzatmaya ilave olarak, mükelleflerin yükümlülüklerinin bildirim sürelerini erteleyerek, salgın nedeniyle derinleşen finansal ve ekonomik bozulmayı engellemeyi hedefliyor.

Bu kapsamda, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından da Covid-19 salgınının yol açtığı insani ve ekonomik krizin etkilerini hafifletmek adına; kamu hizmetlerini, insanları ve işletmeleri desteklemek amacıyla birtakım önlemler alındı.

Alınan önlemlerde istihdamın desteklenmesine, maliyetlerin azaltılmasına ve işletmelere nakit akışı desteği sağlanmasına odaklanıldı. Birçok endüstri için ekonomik zorlukların belirginleşmesi, bu önlemleri daha da önemli hale getirdi.

Hızlı ve dinamik karar alma süreçlerine ihtiyacımız olduğu bu dönemde doğru veriye ve analize ulaşmak, tüm yönetsel ve ticari kararlarının etkisi için ciddi önem arz ediyor. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’nin vergi, SGK, AR-GE, hukuk ve gümrük alanlarında almış olduğu önlemleri sizler için bir araya getirdik.

Bu kapsamda 19 vergi, 12 SGK, 4 Ar-Ge, 15 diğer hukuk düzenlemeleri (TTK, İş Hukuku, KVKK vb.) ve 33 gümrük olmak üzere, toplam 83 düzenleme yapılmıştır. EY Vergi Bölümü olarak, yapılacak değişiklikleri yakından takip ederek sizlerle paylaşmaya devam edeceğiz.

Faydalı olması dileğiyle.

Saygılarımızla,

Kuzey Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim A.Ş.

Erdal Çalikoğlu

**Bu belgede yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgileri içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.’ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.*

COVID-19: TÜRKİYE'DE ALINAN ÖNLEMLER - VERGİ HUKUKU

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
1	2019 Yılı Gelir Vergisi beyanı ve ödemesinde erteleme	31 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken, 2019 takvim yılına ait Yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatıldı.	17.03.2020 tarihli EY Sirküler No:035 Konu: Yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinin verilme ve ilk taksit ödeme süreleri 30 Nisan 2020 tarihine kadar uzatıldı.	125 No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri https://www.gib.gov.tr/node/143086	Gerçek kişilerce verilecek 2019 yılı beyannamelerinin verilme ve ilk taksit ödeme süreleri 30 Nisan 2020 tarihine ertelenerek, bu kaynağın faaliyetlerinin ve istihdamın devamında kullanılacak kaynak olmasına imkân verildi.
2	Dilekçelerin elektronik ortamda veya posta yoluyla alınması	Vergi dairelerinde elden dilekçe alınması uygulamasına 10.04.2020 tarihine kadar ara verilmiştir. Bu tarihe kadar vergi dairesine verilmesi gereken tüm dilekçelerin İnteraktif Vergi Dairesi uygulaması üzerinden elektronik ortamda verilmesi ya da posta yoluyla gönderilmesi gerekmektedir.		Gelir İdaresi Başkanlığı 19.03.2020 Tarihli Duyurusu	Vergi dairelerine fiziki olarak gitmenin önüne geçilerek, "dijitalleşme" sayesinde tüm dilekçelerin İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden alınması sağlandı.
3	GEKAP uygulamasında beyan döneminin genişletilmesi yoluyla erteleme	GEKAP uygulamasında beyan dönemleri kurumlar vergisi mükellefleri için aylık, diğerleri için ise üç aylık olarak belirlenmişti. Yapılan düzenlemeyle, tüm mükellefler açısından beyan dönemleri 2020 yılında altı aylık, takip eden yıllar için üçer aylık olarak yeniden belirlendi. Ocak-Haziran/2020 dönemi beyanı takip eden ayın son günü olan 31.07.2020 tarihinin, resmi tatil olan Kurban Bayramı'na denk gelmesi nedeniyle 04.8.2020 günü saat 23.59'a kadar elektronik ortamda beyanı gerekecektir. Temmuz-Aralık/2020 dönemi beyanının ise dönemi takip eden ayın son günü olan 31 Ocak 2021 tarihinin Pazar gününe denk gelmesi nedeniyle 01.02.2021 günü saat 23.59'a kadar elektronik ortamda beyanı gerekecektir.	22.03.2020 tarihli EY Sirküler No:29 Konu: GEKAP Beyannamesi verme sürelerinde değişiklik yapıldı.	Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Genel Tebliği'nde (Sıra No: 1) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 3)	GEKAP beyan süreleri yeniden belirlenerek uyum için gerekli hazırlıklar için ek zaman verildi ve yükümlülerin ödemeleri ertelendi.

No	Alınan Tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
4	Şubat 2020 dönemi Katma Değer Vergisi'nde erteleme	Şubat 2020 dönemine ilişkin, 26 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken KDV beyannamelerinin verilme ve bu beyannameler üzerine tahakkuk edecek vergilerin ödenme süresi 24 Nisan 2020 tarihine uzatılmıştır.	24.03.2020 tarihli EY Sirküler No:40	126 No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri https://www.gib.gov.tr/node/143122	KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri ile Ba, Bs formlarının verilme ve e-berat yükleme süreleri uzatılarak, uyumda yaşanacak sorunların önüne geçildi.
	Şubat 2020 dönemi Ba-Bs bildirimlerinde erteleme	31 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken Şubat dönemine ilişkin "Form Ba" ve "Form Bs" bildirimlerinin verilme süresi 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatılmıştır.	Konu: KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri ile Ba, Bs formlarının verilme ve e-berat yükleme süreleri uzatıldı.		
	Elektronik Defter Beratları'nın oluşturulma, imzalanma ve yüklenme süresinde erteleme	31 Mart 2020 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemi'ne yüklenmesi gereken 'Elektronik Defter Beratları'nın yüklenme süresi 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatılmıştır.			
5	Mücbir sebep ilanı nedeniyle Mart, Nisan, Mayıs 2020 dönemleri KDV ve Muhtasar Beyannameleri, Ba ve Bs Formları ile E-defterlerde erteleme	Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunanların,	25.03.2020 tarihli EY Sirküler No:42 Konu: Koronavirüs salgınından etkilenen bazı mükelleflerin mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılmasına ilişkin hususları içeren tebliğ yayımlandı.	518 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği	Koronavirüs salgınından etkilenen gelir vergisi mükellefleri ile 16 sektör "mücbir sebep hali" kapsamına alınarak, kapsama girenlerin Muhtasar ve KDV beyanname verme ve ödeme süreleri ertelenerek bu kaynağın işletme faaliyetlerinin ve istihdamının devamında kullanılmasına imkân verildi.
		Koronavirüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla; alışveriş merkezleri dâhil perakende, sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, demir çelik ve metal sanayii, madencilik ve taş ocakçılığı, bina inşaat hizmetleri, endüstriyel mutfak imalatı, otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayii için parça ve aksesuar imalatı, araç kiralama, depolama faaliyetleri dahil lojistik ve ulaşım, sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler, matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayımcılık faaliyetleri, tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri, lokanta, kıraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri, tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti ile halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükelleflerin,			
		Ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin,			

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
5	Mücbir sebep ilanı nedeniyle Mart, Nisan, Mayıs 2020 dönemleri KDV ve Muhtasar Beyannameleri, Ba ve Bs Formları ile E-Defterlerde erteleme	Mart, Nisan ve Mayıs 2020 dönemlerine ilişkin Katma Değer Vergisi Beyannameleri ve Muhtasar Beyannamelerinin (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri dâhil) verilme süresi 27 Temmuz 2020 Pazartesi günü sonuna kadar uzatıldı. Mart, Nisan ve Mayıs 2020 dönemlerine ilişkin verilmesi gereken "Form Ba-Bs" bildirimlerinin verilme ve bu dönemlerde oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma ile Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları"nın yüklenme süresi 27 Temmuz 2020 günü sonuna kadar uzatıldı. Söz konusu beyannamelere istinaden; Mart 2020 dönemine ilişkin olarak tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 27.10.2020 Salı, Nisan 2020 dönemine ilişkin olarak tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 27.11.2020 Cuma, Mayıs 2020 dönemine ilişkin olarak tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 28.12.2020 Pazartesi günü sonuna kadar uzatıldı.	25.03.2020 tarihli EY Sirküleri No:42 Konu: Covid-19 salgınından etkilenen bazı mükelleflerin mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılmasına ilişkin hususları içeren tebliğ yayımlandı.	518 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği	Ticari, zirai ve serbest meslek faaliyetleri nedeniyle gelir vergisi mükellefleri ile 16 sektör "mücbir sebep hali" kapsamına alınarak, kapsama girenlerin Muhtasar ve KDV beyanname verme ve ödeme süreleri ertelenerek bu kaynağın işletme faaliyetlerinin ve istihdamının devamında kullanılmasına imkân verildi.
6	Sokağa çıkma yasağı getirilenlerin vergisel ödevlerine erteleme	İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca, 65 yaş ve üstü veya kronik rahatsızlığı bulunanların, sokağa çıkma yasağı kapsamına giren mükellefler ve meslek mensupları ile beyanname/bildirimleri bu meslek mensuplarınca verilen mükelleflerin 22.03.2020 ile sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmiştir. Mücbir sebep dönemine ilişkin verilemeyen beyanname/bildirimlerin verilme süreleri ile bunlara istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin son gününün, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günün takip eden 15. günün sonuna kadar uzatıldı.			
7	Konaklama Vergisinde Ertelene	01.04.2020 tarihinde yürürlüğe girmesi beklenen konaklama vergisinin yürürlüğü 01.01.2021 tarihine ertelendi.	26.03.2020 tarihli EY Sirküleri No:44 Konu: Konaklama vergisi ertelendi.	7226 sayılı Kanun Md. 51	Konaklama vergisinin 2020 yılında uygulaması ertelenerek turizm sektöründeki olumsuz etkileri ortadan kaldırıldı.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
8	Döviz cinsi emeklilik yatırım fonlarından sağlanan gelirin tespitinde kur farkı dikkate alınmaması	Gelir Vergisi Kanunu'nun 75. maddesine eklenen hüküm kapsamında, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemelerinin yatırıldığı yabancı para cinsinden kurulan emeklilik yatırım fonlarından elde edilen irat tutarının tespitinde kur farkı dikkate alınmayacaktır.	26.03.2020 tarihli EY Sirküler No:44 Konu: Döviz cinsinden ödenecek BES katkı paylarının vergilendirilmesi konusunda düzenlemeler içeren 7226 sayılı Kanun Resmî Gazete'de yayımlandı.	7226 sayılı Kanun Md. 51	Döviz cinsinden ödenecek BES katkı paylarının 'kur farkına isabet eden kısmı gelir olmaktan' çıkarılarak vergilendirilmesinin önüne geçildi.
9	YMM Tasdik Raporlarının tesliminde erteleme	Vergi dairelerine teslim edilmesi gereken YMM Tasdik Raporlarının verilme süreleri, son günü 30.06.2020 tarihine kadar olanlar için geçerli olmak üzere, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından iki ay uzatılmıştır. Diğer taraftan, mevzuatı uyarınca son verilme tarihi 30.06.2020 tarihinden sonra olan raporlar için herhangi bir süre uzatımı yapılmadı.		2020/1 Sayılı SMMM ve YMM Kanunu Sirküleri	Yeminli Mali Müşavirler tarafından sunulacak raporların verilme süreleri ertelenerek, bu sürelere uyumda yaşanacak sorunların önüne geçilmesi hedeflendi.
10	Mücbir sebep hali kapsamında olanlarda Kısmi Tevkifat yapılmayacak	Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nde mücbir sebep kapsamındaki mükelleflerin, mücbir sebep süresince kısmi KDV tevkifatı yapma yükümlülüklerinin bulunmadığına ilişkin düzenleme yer almaktadır.	30.03.2020 tarihli EY Sirküler No:48 Konu: Mücbir sebep hallerinden yararlanan mükelleflerde kısmi katma değer vergisi tevkifatı uygulaması	https://www.gib.gov.tr/fileadmin/mevzuatek/kdvgeneluygulamatebligi/kdvgeneluygulamatebligi_1c.pdf	Mücbir sebep hali kapsamında olan mükelleflerin kısmi KDV tevkifatı uygulaması yapılmasına ara verildi.
11	İhraç kayıtlı teslimlere ilişkin ihracat sürelerinin uzatılması	İhraç kayıtlı teslim yapıldığı tarihi takip eden ayın başından itibaren başlayan üç aylık sürenin sonu 1/4/2020 ila 30/6/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasına rastlayan mükellefler bakımından, ek süre için vergi dairesine başvuru yapılmaksızın bu sürenin mücbir sebep kapsamında üç ay daha uzatılmış kabul edilmesi uygun bulundu.	31.03.2020 tarihli EY Sirküler No:49 Konu: Tecil-terkin uygulaması kapsamında teslim edilen malların ihracat süreleri uzatıldı.	68 No.lu Katma Değer Vergisi Sirküleri	Tecil-terkin uygulaması kapsamında teslim edilen malların ihracat sürelerinde 'ek süre başvuru yapılmaksızın bu süre, mücbir sebep kapsamında uzatılarak' bu kapsamda olanlara kolaylık sağladı.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
12	Kredi kartıyla ödenebilen vergi türlerinin kapsamında genişletme	Koronavirüs salgını ile mücadele kapsamında, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca yapılan değerlendirmeler sonucunda, belirtilen vergi türlerinden 50.000 TL'ye kadar olan borçların da İnteraktif Vergi Dairesi uygulaması üzerinden anlaşmalı bankaların kredi kartlarıyla ödenebilmesi uygun bulundu.		Gelir İdaresi Başkanlığı 30.03.2020 Tarihli Duyurusu	Vergi ödemelerinin kredi kartı ile ödenmesi kolaylaştırıldı.
13	Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri pilot iller dışında ertelendi	"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması; Kırşehir ilindeki mükellefler/işverenler için 1 Haziran 2017 tarihinde, Amasya, Bartın ve Çankırı illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler için 1 Ocak 2018 tarihinde ve Bursa, Eskişehir ve Konya illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler için ise 1 Ocak 2020 tarihinde başlamıştı. 8 sıra numaralı tebliğ ile yukarıdakiler dışında kalan mükellefler/işverenler için uygulamanın başlangıç tarihi 1 Temmuz 2020'ye ertelendi.	04.04.2020 tarihli EY Sirküler No:51 Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması pilot iller dışındaki mükellefler için 1 Temmuz 2020'ye ertelendi.	https://www.gib.gov.tr/no-de/143204	Pilot 7 il dışındaki illerde "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması 1 Temmuz 2020'ye ertelenerek uygulamada yaşanacak uyum sorunlarının önüne geçildi.
14	"Biz Bize Yeteriz Türkiye" adlı yardım kampanyası başlatıldı	Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından başlatılan 'Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı' altında yardım kampanyalarına yapılan aynî ve nakdî bağışların tamamının kurum kazancından/beyan edilen gelirden indirilebilecek.	01.04.2020 tarihli EY Sirküler No:50 Konu: Covid-19 salgını kapsamında Cumhurbaşkanı tarafından başlatılan kampanyaya yapılan bağış ve yardımların gelir ve kurumlar vergisi matrahlarından indirimi	https://www.ailevecalisma.gov.tr/sayfa/kovid-19-bagis-hesap-numaralari/	Covid-19 salgını kapsamı ile ilgili olarak 'Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı' nezdindeki kampanyaya yapılan bağış ve yardımlar, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarından indirilebilecek.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
15	Yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin alınmaması	Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısmı alınmaz.	14.04.2020 tarihli EY Sirküler No:54 Konu: Yeni Korona virüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu. 17.04.2020 tarihli EY Sirküler No:55 Konu: Yeni Korona virüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Resmî Gazete' de yayımlandı	7244 Sayılı Kanun https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200417-2.htm	İşletmeler üzerindeki vergi yükleri hafifletilmiştir.
16	Kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 1 Haziran 2020 tarihine kadar uzatılması	Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 17 Nisan 2020 tarihinde internet sitesinden yayınlanan 127 numaralı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 30 Nisan 2020 tarihine kadar verilmesi gereken 2019 hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 1 Haziran 2020 tarihine kadar uzatılmıştır.	17.04.2020 tarihli EY Sirküler No:56 Konu: Kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 1 Haziran 2020 tarihine kadar uzatıldı.	127 numaralı VUK Sirküleri https://www.gib.gov.tr/nod/e/143223	Kurumlar vergisi beyan ve ödeme süreleri uzatılarak, 2019 yılı geçici vergi ödemelerinden fazla vergi ödenmesi durumunda, bu kaynağın işletme faaliyetlerinin ve istihdamının devamında kullanılmasına imkân verildi. Ancak 2019 yılı hesaplanan kurumlar vergisinin 2019 yılı için ödenen geçici vergi ödemelerinden az olması nedeniyle iadesi veya diğer vergilere mahsubu için KV beyannamesi daha önce verilebilir.
17	E-Defter beratlarının yükleme süreleri ile basit usule tabi mükellefler için defter beyan sistemine kayıt süreleri uzatılması	Mücbir sebepler kapsamında olmayan kurumlar vergisi mükelleflerinin 30 Nisan sonuna kadar E-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları"nın yüklenme süresi 1 Haziran 2020 Pazartesi günü, basit usule tabi mükelleflerin Defter-Beyan Sistemine kaydedilmesi gereken 2020/Ocak-Şubat-Mart dönemine ilişkin alış ve giderler ile satış ve hasıllara ilişkin kayıt süresi 31 Temmuz 2020 Cuma günü, sonuna kadar uzatılmıştır.	20.04.2020 tarihli EY Sirküler No:57 Konu: E-Defter beratlarının yükleme süreleri ile basit usule tabi mükellefler için defter beyan sistemine kayıt süreleri uzatıldı.	128 numaralı VUK sirküleri https://www.gib.gov.tr/nod/e/143229	E-defter beratlarının yükleme süreleri uzatılarak, uyumda yaşanacak sorunların önüne geçildi.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
18	Şubat ve mart aylarına ilişkin KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 28 Nisan 2020 tarihine kadar uzatılması	Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından, 21 Nisan 2020 tarihinde internet sitesinden yayınlanan 129 numaralı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile; 24 Nisan 2020 tarihine kadar verilmesi gereken 2020/Şubat ve 27 Nisan 2020 tarihine kadar verilmesi gereken 2020/Mart (vergilendirme dönemi üç aylık olan mükelleflerin 2020/Ocak-Şubat-Mart dönemi dâhil) dönemine ait katma değer vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 28 Nisan 2020 Salı günü sonuna kadar uzatılmıştır.	21.04.2020 tarihli EY Sirküleri No:58 Konu: Şubat ve Mart aylarına ilişkin KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 28 Nisan 2020 tarihine kadar uzatıldı.	129 numaralı VUK Sirküleri https://www.gib.gov.tr/no-de/143235	23, 24,25 ve 26 Nisan 2020 tarihlerinde kokağa çıkma yasağı olan illerde, KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri uzatıldı.
19	Yabancı para cinsinden ödenen BES katkı payları için devlet katkısı oranı %10 olarak belirlenmesi	24 Nisan 2020 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 2477 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile işveren tarafından ödenen katkı payları hariç olmak üzere katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı payları için devlet katkısı hesabında kullanılan oran, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemeleri için %10 olarak belirlenmiştir.	24.04.2020 tarihli EY Sirküleri No:60 Konu: Yabancı para cinsinden ödenen BES katkı payları için devlet katkısı oranı %10 olarak belirlendi.	2477 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200424-15.pdf	BES kapsamında döviz cinsinden katkı payı ödemelerinde devletin yapacağı katkı oranı %10 olarak belirlendi.

COVID-19: TÜRKİYE'DE ALINAN ÖNLEMLER - SOSYAL GÜVENLİK

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
1	Kısa çalışma ödeneği başvurularına e-başvuru imkânı getirildi	E-posta ile başvuru imkânı getirildi. İş yerinde fiili uygunluk denetimi kaldırıldı, evrak üzerinden değerlendirmeye geçildi. 'Dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel zorlayıcı sebep' başvuru nedeni olarak kabul edildi.	22.3.2020/22 sayılı SGK Sirküleri	23.3.2020-İşkur duyurusu	Uygulama ile fiziki olarak idareye gitmenin önüne geçilerek 'dijitalleşme' sayesinde başvuruların elektronik olarak alınması ve dosya üzerinden değerlendirmelerin yapılması sağlandı.
2	Kısa çalışma ödeneği faydalanma şartları esnekleştirildi	Kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olma şartı 60 gün olarak; kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 3 yıl içinde 600 gün işsizlik sigortası primi ödeme şartı da 450 gün olarak değiştirildi. Yukarıda belirtilen gün koşulunu taşımayanlar kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edebilecek. Kısa çalışma ödeneğinden bu sebeple faydalanabilmek için kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç (II- Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri) olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekmektedir. Kısa çalışma başvuruları, başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılacak. Başvuru sürelerini 31.12.2020 tarihine kadar uzatmaya ve/veya 90/450 gün şartlarını farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılındı.	26.03.2020/23 sayılı SGK Sirküleri	26/3/2020 Tarih ve 31080 Sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 7226 sayılı 'Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması'na dair kanun	İstihdamın azalması ve iş gücü kaybına karşı kısa çalışma ödeneği şartları esnekleştirilerek ücret ve SGK prim ödeme desteği sağlandı.
3	İşverene asgari ücret desteği sağlandı	7226 sayılı Kanunun 29'uncu maddesiyle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na geçici 80'inci madde eklendi. 2020/Ocak-Aralık dönemi için koşulları sağlayan işverenler için ve prime esas kazanç bakımından şartları uygun sigortalılar adına toplam prim ödeme gün sayısının günlük 2,50 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, işsizlik sigortası fonundan karşılanmak üzere, asgari ücret desteği olarak bu işverenlerin kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilecek.	27/03/2020 tarih ve 25 sayılı SGK Sirküleri	26/3/2020 Tarih ve 31080 Sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması'na Dair Kanun	Düzenleme ile işverenlere sigortalı başına aylık '75 TL sigorta prim desteği' sağlandı.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküler	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
4	Telafi çalışması süresi iki aydan dört aya uzatıldı	4857 sayılı İş Kanunu'ndaki Telafi Çalışması başlıklı 64'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "iki" ibaresi "dört" şeklinde değiştirildi ve Cumhurbaşkanı bu süreyi iki katına kadar arttırmaya yetkili kılındı. Buna göre, zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra iş yerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle iş yerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren dört ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilecek ve bu çalışmalar fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmayacaktır.	27/03/2020 tarih ve 25 sayılı SGK Sirküler	7226 sayılı Kanunun 43'üncü maddesi	İstihdamın azalması ve iş gücü kaybına karşı çalışılmayan sürelerin 4 ayda telafi edilmesi imkânı getirildi.
5	Esnaf ve Ahilik Sandığı'nın yürürlüğe giriş tarihi 1 yıl ertelendi	Hizmet akdi ile 4/a statüde çalışanlara tanınan "İşsizlik Sigortası" kanalı ile maaş alma hakkı, 08 Mart 2017 tarihli R.G.'de yayımlanan 6824 Sayılı Kanun ile 4/b statüde çalışan vergi mükellefi ve şirket ortaklarına da tanınmış; ancak 5/12/2017 tarihli 7061 sayılı Kanun ile yasanın yürürlük maddesi 01.01.2020 tarihine ertelenmişti. 7226 sayılı Kanunun 17'nci maddesiyle 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na Geçici 22'nci madde eklendi. Bu maddeye göre, 4447 sayılı Kanunun Ek 6'ncı maddesinde düzenlenen Esnaf ve Ahilik Sandığı'nın kurulmasına ilişkin hükümler ile 5510 sayılı Kanundaki Esnaf Ahilik Sandığına ilişkin hükümlerin uygulanması 01.01.2021 tarihine kadar ertelenmiştir.	27/03/2020 tarih ve 25 sayılı SGK Sirküler	7226 sayılı Kanunun 17'nci maddesi	Esnaf ve Ahilik Sandığı uygulamasının ortaya çıkarması muhtemel yüklerin ertelenmesi sağlandı.
6	Kısmi süreli çalışanların sağlık hizmetlerinden faydalanması kolaylaştırıldı	4857 sayılı Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışıp, çalıştığı saat karşılığında ücret alanlar ile bu Kanunun ek 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına tabi olanlardan ay içerisinde yirmi gün ve daha az çalışanlar için eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin otuz güne tamamlanması zorunlu iken, 5510/Ek-9 birinci fıkra hükmüne tabi olanlar (ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 gün ve daha fazla olan sigortalılar ile konut kapıcılığı iş yerlerinde çalıştırılan sigortalılar) bu hükümden muaf tutulmuş ve diğer sayılanlar için esas alınan 20 gün ibaresi 8 güne indirilmiştir. Bu hüküm ise 01.04.2020 tarihinden itibaren geçerli olacaktır.	27/03/2020 tarih ve 25 sayılı SGK Sirküler	7226 sayılı Kanun	Covid19 salgını ile mücadele amacıyla 'Genel Sağlık Sigortası' uygulamasından faydalanma imkânı genişletildi.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi
7	Kronik hastalıklarda sona eren sağlık raporları geçerli sayıldı	Kronik rahatsızlığı nedeniyle sağlık raporuna dayalı ilaç ve tıbbi malzeme alan hastalara 01/03/2020 tarihi itibarıyla sonlanmış veya bu tarihten sonra sonlanacak olan sağlık raporları bir sonraki açıklamaya kadar geçerli sayılacak.			Kronik rahatsızlığı olan hastaların mevcut sağlık rapor süreleri uzatıldı.
8	SGK primlerinde belli sektörlerde yer alan işverenlere altı (6) ay erteleme sağlandı	Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde mücbir sebep ilan edilen mükelleflere ait iş yerlerinde 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri ile 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların; 1.1 2020/Mart ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 2/11/2020 tarihine (31/10/2020 tarihi cumartesi gününe denk gelmesi nedeniyle), 2020/Nisan ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 30/11/2020 tarihine, 2020/Mayıs ayına ait sigorta primlerinin son ödeme süresinin 31/12/2020 tarihine, 5510 sayılı Kanunun 89'uncu maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın ertelenmiştir. 1.2 Erteleme kapsamındaki işyeri listeleri https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi üzerinden yayımlanacak olup, işverenlerimiz listede yer alıp almadıklarını buradan kontrol edebileceklerdir. İş yeri tescil bilgilerindeki NACE REV 2 kodunun ilgili sektörlerde olmasına rağmen iş yerlerinin listede olmadığını iddia eden işverenlerimiz Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkezine başvuracaklardır. Ancak, erteleme kapsamında olan sektörlerde faaliyet göstermesine rağmen iş yeri tescil bilgilerinde sektörel NACE REV 2 kodunun yanlış olduğunu iddia eden işverenler NACE REV 2 kodunun düzeltilmesi için Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın ilgili taşra birimine başvuruda bulunacaklardır.	03.04.2020 tarih ve 27 sayılı SGK Sirküleri	4/3/2020 tarihli ve 31078 sayılı mükerrer Resmî Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 02/04/2020 Tarih ve E.5157380 sayılı SGK Genel Yazısı	Covid-19 salgınından etkilenen gelir vergisi mükellefleri ile 16 sektör "mücbir sebep hali" kapsamına alınarak, kapsama giren işverenlerin SGK prim bildirim ve ödeme süreleri ertelenerek bu kaynağın faaliyetlerinin ve istihdamın devamında kullanılacak kaynak olmasına imkân verildi.
9	MUHSGK uygulaması 7 il dışında 4 ay ertelendi	Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi uygulaması; Kırşehir ilindeki mükellefler/işverenler için 1 Haziran 2017 tarihinde, Amasya, Bartın ve Çankırı illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler için 1 Ocak 2018 tarihinde ve Bursa, Eskişehir ve Konya illeri merkez ve ilçelerinde bulunan mükellefler/işverenler için ise 1 Ocak 2020 tarihinde başlamış, diğer illerde ise 01.03.2020 tarihinde başlaması kararlaştırılmıştı. Bu defa yaşanmakta olan Covid-19 salgını nedeniyle 4 Nisan 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 8 sıra numaralı Tebliğ ile 7 il dışındaki mükellefler/işverenler için uygulamanın başlangıç tarihi 01 Temmuz 2020 olarak değiştirilmiştir.	06.04.2020 tarih ve 28 sayılı SGK Sirküleri	Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 8) 04/04/2020 tarih ve 31089 sayılı RG'de yayımlanmıştır.	Pilot 7 il dışındaki illerde "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması 1 Temmuz 2020'ye ertelenerek uygulamada yaşanabilecek uyum sorunlarının önüne geçildi.
10	En düşük emeklilik aylığı 1.500 TL oldu	5510 S.K ve bu Kanun ile yürürlükten kaldırılan diğer Kanun hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ile birlikte her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamı dosya bazında, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1'inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dâhil en az 1.000 TL iken bu tutar 1.500 TL olarak belirlenmiştir. Bu hüküm 2020 yılı Nisan ayı ödeme döneminden itibaren geçerlidir.	27/3/2020 tarih ve 25 sayılı SGK Sirküleri	7226 sayılı Kanun	Ekonominin canlanması amacıyla, gelir düzeyi düşük emeklilerin satın alma gücü artırıldı.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi
11	3 ay süre ile işçi çıkarma yasağının getirilmesi	Her türlü iş veya hizmet sözleşmesi, üç ay süreyle ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında işveren tarafından feshedilemez. Üç aylık süreyi geçmemek üzere işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilir, ücretsiz izne ayrılmak işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermez. Aykırı olarak iş sözleşmesini fesheden işveren veya işveren vekiline, sözleşmesi feshedilen her işçi için fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücret tutarında idari para cezası verilir.	14.04.2020 tarihli EY Sirküler No:54 Konu: Yeni Korona virüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu. 17.04.2020 tarihli EY Sirküler No:55	7244 Sayılı Kanun https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200417-2.htm	İşçilere ücretsiz izne ayrılma hakkı tanınmış olup, bu hakkı kullanmaları sebebi le sözleşmelerinin fesih edilmesinin önüne geçilmiştir.
12	Ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan ve işten çıkarıldığında işsizlik ödeneğine hak kazanamayan işçilere nakdi hizmet desteği sağlanması	Ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile 15 Mart 2020 tarihinden sonra iş sözleşmesi feshedilen ve işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçilere, ücretsiz izinde buldukları veya işsiz kaldıkları süre kadar, Fondan günlük 39,24 Türk lirası nakdi ücret desteği verilir. Yapılan ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılamaz.	Konu: Yeni Korona virüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Resmî Gazete' de yayımlandı		İşsizlik Fonu üzerinden ücretsiz izne ayrılan ve sözleşmesi fesih edilen işçilere, işverenin üzerinde mali bir yük oluşturmadan destek sağlanması amaçlanmıştır.

COVID-19: TÜRKİYE'DE ALINAN ÖNLEMLER - AR-GE TEŞVİKLERİ

No	Alınan tedbir	İlgili kurum	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküler	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
1	Covid-19 nedeniyle TGB'lerde faaliyet gösteren şirketler ile Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde çalışan personelin Nisan 2020 sonuna kadar evden çalışmalarının önü açıldı	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Covid-19 salgın riski nedeniyle; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ortak bir karar alınmıştır. Bu karara göre; Teknopark şirketleri ile Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri evinden çalışmalarını uygun gördükleri personel sayılarını aylık olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bildirerek, muafiyet ve teşviklerden 2020 yılı Nisan ayı sonuna kadar faydalanmaya devam edebileceklerdir. Bu çerçevede, dışarıda geçirilen sürelerin excel formlarına ayrı bir faaliyet türü olarak "Covid-19" alanı eklenmiş olup, evden çalışan personelin olması durumunda, 16.03.2020 tarihinden sonrası için yetkililer bu başlıktan bildirim yapabilecekler.	16/03/2020 tarihli EY duyurusu	Covid-19 salgını nedeniyle, evden çalışan personelin Ar-Ge teşviklerinden yararlanmalarının devamına imkân tanındı.
2	TEYDEB, ARDEB ve BİDEB raporlarının son gönderim tarihi 3 ay ertelendi	TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu)	23.03.2020 tarihinde TÜBİTAK tarafından güncellenen duyuru kapsamında;; Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB), Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) ve Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı (BİDEB) tarafından desteklenerek yürürlüğe giren projelerin Gelişme/Sonuç/Dönem Raporlarının son gönderim tarihlerinin, ülkemizde ortaya çıkan Koronavirüs (COVID-19) salgını nedeniyle alınan tedbirler kapsamında 3 ay ertelendiği belirtilmiştir.	23/02/2020 tarihli EY duyurusu	Raporların verilme süreleri ertelenerek, uyumda yaşanacak sorunların önüne geçilmesi hedeflendi.
3	Teknoparklarda faaliyet gösteren yönetici şirket, kuluçka firmaları, girişimci şirket ve işletmelerden 2 ay boyunca kira alınmayacak	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Covid-19 salgın riski nedeniyle alınan önlemler kapsamında teknopark yönetici şirketlerine, kuluçka firmalarından ve teknoparklarda yer alan restoran ve kafe gibi ticari işletmelerden 2 ay boyunca kira alınmayacak olup, söz bu kampüslerde Ar-Ge ve tasarım alanında çalışan firmaların da 2 aylık kira ödemelerinin ertelenmesi ve ödeme planlarında kolaylık sağlanması hedeflenmiştir.	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı web sitesi 21.03.2020 tarihli haber duyurusu https://sanayi.gov.tr/medya/haber-detayi/gLAYI4b18x46	Covid-19 salgını nedeniyle, ekosistemdeki yönetici şirket, kuluçka firmaları, girişimci şirket ve işletmelerin kira ödemeleri 2 ay alınmayarak maddi destek sağlandı.

COVID-19: TÜRKİYE'DE ALINAN ÖNLEMLER - AR-GE TEŞVİKLERİ

No	Alınan tedbir	İlgili kurum	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküler	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
4	Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde yürütülen faaliyetlerin geçici süreyle bölge dışında yürütülmesine izin verilebilmesi	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlanmaya devam edilerek Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında da yapılmasına; Bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin Bölge dışında da yürütülmesine 11/3/2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından izin verilebilir. Bu süre, bitiminden itibaren Sanayi ve Teknoloji Bakanınca 3 aya kadar uzatılabilir.	14.04.2020 tarihli EY Sirküler No:54 Konu: Yeni Korona virüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu. 17.04.2020 tarihli EY Sirküler No:55 Konu: Yeni Korona virüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Resmî Gazete' de yayımlandı.	Faaliyet ve teşvikleri Bölgeleri ile sınırlı olan Ar-Ge merkezlerinin, faaliyetlerinin devamlılığı sağlanmıştır.

COVID-19: TÜRKİYE'DE ALINAN ÖNLEMLER - HUKUK

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküler	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi
1	Sivil toplum kuruluşlarının, derneklerin, kooperatiflerin genel kurullarının ve toplantılarının ertelenmesi	İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan duyuruda, 16.03.2020 tarihinde 81 il valiliğine gönderilen "Koronavirus Tedbirleri" konulu ek genelge ile vakıflar da dâhil olmak üzere sivil toplum kuruluşlarının genel kurulları ve eğitimler dâhil insanları toplu olarak bir araya getiren her türlü toplantı ve faaliyetlerinin (icra-i zorunluluk gerektiren yönetim faaliyetleri hariç) 16.03.2020, saat 00:00'dan itibaren geçici olarak ertelendiği bildirilmiştir. 7244 Sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun («7244 Sayılı Kanun») uyarınca dernek ve kooperatiflerin genel kurulları 31.07.2020 tarihine kadar ertelenmiştir.		16.03.2020 tarihli İçişleri Bakanlığı Duyurusu https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-koronavirus-tedbirleri-konulu-ek-genelge-gonderildi . 7244 Sayılı Kanun md.2 https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200417-2.htm	Covid-19 salgınının bulaşıcılığını önüne geçmek amacıyla sivil toplum kuruluşlarının, derneklerin, kooperatiflerin genel kurul ve diğer toplantılar ileri bir tarihe ertelenebilmesine imkân verildi.
2	Şirketlerin olağan/olağanüstü genel kurul toplantılarına ilişkin erteleme ve/veya elektronik kurul şeklinde toplantı düzenlenmesi imkânı	Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından yapılan 20.03.2020 tarihli açıklama ile: -Anonim ve limited şirketlerin olağan genel kurullarının, erteleme kararı alınması amacıyla genel kurulun toplanması beklenmeksizin, yönetim organları tarafından alınacak bir kararla iptal edilmesi imkânı tanınmıştır. -Genel kurul ve yönetim kurulu toplantılarının elektronik ortamda gerçekleştirilmesi tavsiye olunmaktadır. Şirket sözleşmelerinde veya esas sözleşmelerinde kurul toplantılarının elektronik ortamda gerçekleştirilmesine imkân tanıyan hüküm bulunmayan şirketlerin, bu dönemde gerçekleştirmeyi planladıkları toplantıları "Elektronik Genel Kurul Toplantı Sistemi" ve "Elektronik Yönetim Kurulu Sistemi" üzerinden gerçekleştirilebilmelerine imkân tanınmıştır.	https://www.vergi.degundem.com/sirketler-hukuku-sirkuler-detay?circularId=4868906	20.03.2020 tarihli Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü Açıklaması https://icticaret.ticaret.gov.tr/haberler/sirketlerin-genel-kurul-toplantilarina-iliskin-aciklama	Covid-19 salgınının bulaşıcılığını önüne geçmek amacıyla, genel kurul ve yönetim kurulu toplantıları ertelenebilmesine veya elektronik ortama taşınabilmesine imkân verildi.
3.1	Covid-19 salgın hastalığı nedeniyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesine yönelik yasal sürelerin durdurulması	7226 Sayılı Kanun ile, pek çok kanunda getirilen değişiklik ve düzenlemelerin yanı sıra Dünya Sağlık Örgütü'nce 11 Mart 2020 tarihi itibarıyla pandemi ilan edilen Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler ile 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen yasal sürelerin 30 Nisan 2020 tarihine kadar durdurulmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.	https://www.vergi.degundem.com/sirketler-hukuku-sirkuler-detay?circularId=4874458	26.03.2020 tarihli ve 31080 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	Covid-19 salgını dolayısıyla yargılama süreçlerindeki süreler durdurularak hak kayıplarının önüne geçilmesi hedefledi.
3.2	İş yeri kira sözleşmelerinde kira bedelinin ödenmemesinin fesih ve tahliye sebebi sayılmayacağına ilişkin düzenleme	7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile getirilen düzenlemelerden bir tanesi de 1 Mart 2020'den 30 Haziran 2020'ye kadar işleyecek iş yeri kira bedelinin ödenmemesi, kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmayacak.	7226 sayılı Kanun'un SGK ile ilgili maddelerine yönelik detaylı sirküler için "SGK Düzenlemeleri" bölümüne bakınız.		Kira ödemelerinde gecikme dolayısıyla fesih ve tahliye riskinin bertaraf edilmesi hedeflendi.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
3.3	Covid-19 kapsamında 7226 sayılı 'Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun' ile getirilen muhtelif düzenlemeler	İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Mevzuatına Yönelik Düzenlemeler: ▶ Telafi çalışma (denkleştirme) süresi 2 aydan 4 aya çıkarıldı. ▶ Yaşlılık, malullük, ölüm aylığı alan emeklilere ve hak sahiplerine aylık asgari ödeme tutarı 1.500 TL'ye yükseltildi. ▶ İşçilerin sigorta primlerinin işveren hissesi ödemesinde kullanılabilir işveren sendikası dayanışma ve yardımlaşma fonu desteğinin azami sınırı yüzde 25'ten yüzde 35'e çıkarıldı. ▶ 30 Haziran 2020'ye kadar geçerli olmak üzere, yeni tip Koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için, işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü, kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olması şeklinde uygulanacak. ▶ Ay içerisinde 10 gün ve üzeri çalışan; "kısmi süreli çalışanlar", "puantaj usulü çalışanlar" ve "ev hizmetlerinde çalışanlar"ın eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini tamamlama zorunluluğu kaldırıldı. Düzenlenen Sair Konular: ▶ 1 Nisan'da yürürlüğe girmesi öngörülen konaklama vergisinin yürürlük tarihi 1 Ocak 2021'e ertelendi. ▶ Yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemelerinin yatırıldığı yabancı para cinsinden kurulan emeklilik yatırım fonlarından elde edilen irat tutarının tespitinde kur farkı dikkate alınmayacak. ▶ Hazine ve Maliye Bakanının, kredi garanti kurumlarına nakit kaynak aktarma veya özel tertip Devlet İç Borçlanma Senetleri ihraç etme yetkisi 25 milyar liradan 50 milyar liraya yükselecek. ▶ Anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 24 Mart 2020'den önce olup da kullandığı nakit ve gayri nakdi kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek veya tüzel kişilerin tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 31 Aralık 2020'ye kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacak. ▶ İşverenlere, bu yıl sektör ayırımı yapılmaksızın ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 2,50 lira, aylık 75 lira asgari ücret desteği sağlanacak. ▶ Afet bölgelerinde elektrik, doğal gaz tüketim bedelleri 1 yıla kadar ertelenebilecek. ▶ Vakıflar Genel Müdürlüğü taşınmazlarında kira borcu olanlara 3 ay süre tanınacak. ▶ Turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen yatırımcılar ve işletmecilerden, 1 Nisan-30 Haziran 2020 arasında tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri ve hasılat payları 6 ay ertelenecek. ▶ Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tahsisi iptal edilen taşınmazların üzerinde yatırımcılar lehine tesis edilen irtifak haklarına ilişkin terkin davalarında basit yargılama usulü uygulanacak. ▶ Yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımını ve verimliliğini etkileyici imar planları düzenlenemeyecek. ▶ Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, arama, kurtarma ve müdahale kapsamında arama zamanıyla sınırlı olmak üzere, acil çağrı merkezleri veya ilgili valiliğin ihtiyaç duyduğu telefon abone ve konum bilgilerini paylaşacak. ▶ Tüketiciler talep etmeleri halinde yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi amacıyla belirlenen tarifelerden faydalanabilecek. ▶ Çek Kanunu'ndaki değişiklik ile, 24 Mart 2020'ye kadar işlenen suçtan dolayı mahkum olanların cezalarının infazı durdurulacak.	İstihdamın devamının sağlanması ve işveren ve işçi nezdinde oluşan hak kaybı ve mağduriyetin giderilmesi hedeflendi.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
4	Covid-19'un sözleşmelere mücbir sebep açısından etkisi	Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel pandemi olarak ilan edilen Koronavirüs (Covid-19) salgınının yarattığı etkiler Türk hukukunda mücbir sebep hükümleri çerçevesinde değerlendirilmiştir. Sirkülerde, ilgili Türk Borçlar Kanunu hükümleri ve madde gerekçelerinden hareketle, her somut olay kendi içinde ayrıca değerlendirilmek koşuluyla, COVID-19'un bir mücbir sebep hali teşkil ettiği değerlendirilmekle beraber mücbir sebep haline bağlı olarak mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde sözleşme taraflarına tanınan haklara ilişkin bilgi verilmektedir.	https://www.vergidegundem.com/sirketler-hukuku-sirkuler-detay?circularId=4870451	6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6098.pdf	Sözleşme taraflarının mücbir sebep kapsamında yapması gereken bildirimler ile yükümlülüklerin ifa edilememesinin sonuçları açısından önem arz etmektedir.
5	Kişisel Verileri Koruma Kurumu'dan ("KVKK") Covid-19 ile mücadele sürecinde Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında bilinmesi gerekenler hakkında açıklama	KVKK tarafından Covid-19 salgını ile mücadele sürecinde veri sorumlularının başta sağlık verisi olmak üzere kişisel verileri işlerken aşağıdaki hususlara dikkat etmelerini gerektiği belirtilmiş olup; temel ilkeler, kanuna uygunluk, aydınlatma yükümlülüğü, gizlilik ve veri minimizasyonu hususlarında yapılması gerekenlere dair bilgilendirme yapılmıştır.		27.03.2020 tarihli Kişisel Verileri Koruma Kurumu Açıklaması https://kvkk.gov.tr/Icerik/6721/KAMUOYU-DUYURUSU-Covid-19-ile-Mucadele-Surecinde-Kisisel-Verilerin-Korunmasi-Kanunu-Kapsaminda-Bilinmesi-Gerekenler-	Covid-19 önlemleri kapsamında veri sorumlularının dikkat etmesi gereken hususlara dikkat çekildi.
6	İş sözleşmesini fesih yasağı	7244 Sayılı Kanun ile 4857 sayılı İş Kanunu'na eklenen geçici madde uyarınca İş Kanunu kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin iş sözleşmesi, 17/04/2020 tarihten 17/07/2020 tarihine kadar 3 ay süreyle işveren tarafından feshedilemeyecektir. Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri haller nedeniyle fesih bu kuralın istisnası olacaktır. Fesih yasağı uygulanan hallerde işveren işçiyi 17.04.2020 tarihinden itibaren üç ayı geçmemek üzere ücretsiz izne ayırabilecektir. Cumhurbaşkanı fesih yasağı süresini 6 aya kadar uzatmaya yetkilidir.		7244 Sayılı Kanun md.9 https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200417-2.htm	İstihdamın devamının sağlanması ve işveren ve işçi nezdinde oluşan hak kaybı ve mağduriyetin giderilmesi hedeflendi.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
7	İşçilere nakdi ücret desteği	7244 Sayılı Kanun uyarınca 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 24 üncü maddeyle, ücretsiz izne ayrılan işçilere ve 15/3/2020 tarihinden sonra işten çıkarılmış olup, işsizlik ödeneğinden istifade edemeyen işçilere, fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere izinde buldukları veya işsiz kaldıkları süre kadar İşsizlik Fonundan her gün için 39,24 Türk Lirası nakdi ücret desteği verilecektir.		7244 Sayılı Kanun md.7 https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200417-2.htm	İstihdamın devaminin sağlanması ve işveren ve işçi nezdinde oluşan hak kaybı ve mağduriyetin giderilmesi hedeflendi.
8	2019 yılı hesap dönemine ilişkin genel kurullarda kâr dağıtımının kısıtlanması	Ticaret Bakanlığı tarafından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne (TOBB) iletilen 31.03.2020 tarihli yazıda, Covid-19 virüsü nedeniyle sermaye şirketlerinin öz kaynaklarını korumasının önemine işaret edilmekle beraber, 2019 yılı hesap dönemine ilişkin gerçekleştirilecek genel kurul toplantılarında gündeme alınacak nakit kâr payı dağıtım kararlarında, geçmiş yıl kârlarının dağıtımına konu edilmemesi ve dağıtım tutarının 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşmaması hususu vurgulanmıştır. 17.04.2020 tarihinde yayımlanan 7244 sayılı Kanun uyarınca 30/9/2020 tarihine kadar şirketler 2019 yılı net dönem kârının yalnızca %25'ine kadarının dağıtımına karar verebilecek, geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler dağıtımına konu edilemeyecek ve genel kurul tarafından yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemeyecektir. Genel kurul tarafından, 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının %25'ini (yüzde yirmi beşini) aşan kısma ilişkin ödemeler 30/09/2020 tarihine kadar ertelenecektir. Cumhurbaşkanı bu süreyi üç ay kısaltmaya ve azaltmaya yetkilidir.	https://www.vergidegundem.com/sirketler-hukuku-sirkuler-detay?circularId=4887344	31.03.2020 tarihli Ticaret Bakanlığı tarafından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne iletilen yazı ile Anonim Şirketlerin genel kurul toplantılarının usul ve esasları ile bu toplantılarda bulunacak Gümrük Ve Ticaret Bakanlığı temsilcileri hakkında yönetmelik md.13/5 7244 Sayılı Kanun md.12 https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200417-2.htm	Kâr payı hakkına getirilen geçici kısıtlama ile kaynakların şirketlerde kalması hedeflenmiştir. Şirket yönetim kurulları ve müdürler kurulu üyelerinin sorumluluğu açısından önem arz eden bir düzenlemedir.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
9	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ("BDDK") tarafından finansal kurumların raporlama sürelerinde uzatım	BDDK tarafından Türkiye Bankalar Birliği kanalı ile bankalara iletilen yazı incelendiğine, yazıda sayılan düzenlemeler kapsamında yapılması gereken bildirimler için belirlenen süreler 60 gün ek süre eklenmesine karar verildiği görülmektedir. Söz konusu süreler 31.12.2019 ile 31.03.2020 tarihleri arasındaki döneme ilişkin finansal raporlamalar, bağımsız denetim raporları, faaliyet raporları için belirlenmiş süreleri de kapsamaktadır.	02.04.2020 tarihli BDDK Kararı https://www.bddk.org.tr/ContentBddk/dokuman/mevzuat_0958.pdf	Covid-19 salgını nedeniyle bankaların bildirim yükümlülükleri 60 gün ertelenerek, bildirimlere uyum konusunda ortaya çıkabilecek sorunların önüne geçilmesi hedeflendi.
10	Covid-19 salgınının Kamu İhale Sözleşmelerine etkisi ve mücbir sebep hali	Cumhurbaşkanlığı tarafından 2 Nisan 2020 tarihli ve 31087 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan genelge ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile bu Kanundan istisna edilen düzenlemeler kapsamında gerçekleştirilen ihaleler sonucunda imzalanan sözleşmelerde, Covid-19 salgını nedeniyle sözleşme konusu işin yerine getirilmesinin geçici veya sürekli olarak, kısmen veya tamamen imkânsız hale geldiğine ilişkin başvuruların idareye yapılacağı açıklanmaktadır. İdare, yapacağı değerlendirme neticesinde süre uzatımı verilmesine veya sözleşmesinin feshine karar verebilecektir.	02.04.2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Genelgesi https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200402-21.pdf	Kamu İhale Sözleşmeleri kapsamında edimlerin aksaması ihtimaline karşı yüklenicilere mücbir sebep halini kullanma imkânı getirildi.
11	Covid-19 salgınının Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ("EPDK") tarafından mücbir sebep olarak kabul edilmesi	EPDK, 02.04.2020 tarihinde aldığı kararla COVID-19 salgınına Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin 35. maddesi ve Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği'nin 19. maddesi kapsamında mücbir sebep olarak kabul etmiştir. EPDK'nın kararı 31089 sayılı Resmi Gazete'de 4 Nisan 2020 tarihinde yayımlanmış ve aynı gün yürürlüğe girmiştir.	02.04.2020 tarihli EPDK kararı https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200404-7.pdf	EPDK'ya tâbi şirketler bakımından Covid-19 mücbir sebep hali olarak kabul edildi.
12	Derneklerin beyanname ve bildirimleri sunma süresinin ertelenmesi	Kanun uyarınca 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre dernekler tarafından verilecek bildirim ve beyannameler 31/7/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süre, 3 aya kadar İçişleri Bakanınca uzatılabilir	7244 Sayılı Kanun md.2 https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200417-2.htm	Dernekler açısından beyanname ve bildirimleri sunma süresi ertelendi.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
13	Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında verilen lisansların geçerlilik süresinin bir yıl uzatılması,	10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında verilmiş olup 2020 yılı içinde geçerlilik süresi dolacak olan lisansların geçerlilik süresi bir yıl uzatılmıştır.	14.04.2020 tarihli EY Sirküler No:54 Konu: Yeni Korona virüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu.	Tarım ürünü lisansına sahip olan üreticiler yararlanabilecektir.
14	Ticaret gemilerine düzenlenen denize elverişlilik belgelerinin süreleri ile denetlemelerin 1 Ağustos 2020 tarihine kadar uzatılması	Ticaret gemilerine düzenlenen ve 11/3/2020 tarihi ile 31/7/2020 tarihi aralığında süresi dolan veya dolacak denize elverişlilik belgelerinin süresi, 1/8/2020 tarihine kadar uzatılır. Bu süreyi, bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.	17.04.2020 tarihli EY Sirküler No:55 Konu: Yeni Korona virüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Resmî Gazete' de yayımlandı	Ticaret gemileri belge ve denetim tarihi düzenlemelerinden yararlanabileceklerdir.
15	Konutlara ve faaliyetleri durdurulan işyerlerine ilişkin su faturası borçlarının belediyeler tarafından 3 ay süreyle ertelenebilmesi	Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının konutlara ve faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işyerlerine ilişkin su tüketimine bağlı alacakları, 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenlerle sınırlı olmak üzere belediye meclisi tarafından 3 ay ertelenebilir ve ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar belediye meclisince uzatılabilir.	7244 Sayılı Kanun https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200417-2.htm	Konut ve işyerleri üzerindeki fatura yükleri hafifletilmiştir.

COVID-19: TÜRKİYE'DE ALINAN ÖNLEMLER - GÜMRÜK

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
1	Canlı hayvan ithalatının askıya alınması	Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından gönderilen yazıya istinaden, COVID-19 salgınının kaynağı ve epidemiyolojisi ile ilgili bilgiler netlik kazanıncaya kadar, başlamış işlem niteliğindeki hariç olmak üzere, tüm ülkelerden gelen egzotik hayvanlar ile omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, süs balıkları, sürüngen, kemirgen, evcil tavşan ve tüm kuşların, yolcu beraberli ve ticari kapsamda ülkeye girişinin askıya alındığı belirtilmiştir.		Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 17.03.2020 / 53274954 sayılı dağıtım yazısı	Covid-19 salgını nedeniyle canlı hayvan ithalatı askıya alındı.
2	Covid-19 ile mücadelede kritik eşyanın ihracatının izne bağlanması	İhracı Ön İzne Bağılı Mallar Listesine aşağıdaki ürünler eklenmiştir: - Etil Alkol GTP: 22.07 (Bazı GTİP'ler hariç) - Hidrojen Peroksit (GTP: 28.47) - Kolonya (GTİP: 3303.00.90.00.11) - Yalnız Meltblown Kumaş (GTP: 56.03) - Dezenfektan - Koruyucu maske (gaz, toz ve radyoaktif toz filtreli maskeler) - Gözlük (koruyucu gözlükler) - Tulum (koruyucu iş elbisesi) - Tıbbi ve cerrahi maske - Sıvı geçirmez önlük (kimyasallara karşı kullanılan koruyucu önlükler) - Tıbbi steril/nonsteril eldiven	05.03.2020 Koruyucu maske gibi kişisel eşyaların ihracatına ön izin getirildi.	İhracı Yasak ve Ön İzne Bağılı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat: 96/31)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2020/4)	Türkiye'nin ihtiyaçlarına öncelik vermek ve kaynakları kontrol altında tutmak amacıyla, "koruyucu maske gibi kişisel eşyaların ihracatı ön izin" kapsamına alındı.
			18.03.2020 Bazı hijyen ürünleri ve bunların üretiminde kullanılan girdilerin ihracı izne bağlandı.	İhracı Kayda Bağılı Mallara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: İhracat 2006/7)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat 2020/5)	Türkiye'nin ihtiyaçlarına öncelik vermek ve kaynakları kontrol altında tutmak amacıyla bazı hijyen ürünleri ve bunların üretiminde kullanılan girdilerin ihracı izne bağlandı.
3	YYs sürelerinin durdurulması	YYs başvuru sürecinde bulunan veya sertifika sahibi olan firmalar tarafından, Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin 4, 10, 12, 13, 17, 18/A, 36,158 ve 159'uncu maddeleri kapsamındaki yükümlülüklerin belirlenen sürelerde yerine getirilmesi ile ilgili olarak; - Yönetmelik maddeleri uyarınca 19.03.2020 tarihi itibarıyla doğan bir yükümlülük var ise ilgili sürelerin ikinci bir bildirim kadar durduğu, önlemlerin kaldırılmasından sonra bu sürelerin kaldıkları yerden devam edeceği, - Bu maddelerdeki yükümlülükleri doğuran olayların 19.03.2020 tarihinden sonra meydana gelecek olması halinde, önlemlerin kaldırılmasına kadar ilgili sürelerin işlemeye başlamayacağı bildirilmiştir.	23.03.2020 Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinde yükümlülüklerle ilgili yer alan tahdidi süreler Ticaret Bakanlığı tarafından ikinci bir bildirim kadar durduruldu.	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 20.03.2020 tarihli 52856264 sayılı tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine yönelik dağıtım yazısı	Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinde yükümlülüklerle ilgili yer alan tahdidi süreler Ticaret Bakanlığı tarafından ikinci bir bildirim kadar durduruldu.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
4	Dahilde İşleme'de ek sürelerin tanınması	Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 31429883-451.01 sayılı dağıtımli yazısıyla Covid-19 salgını nedeniyle ithalatçı firmalar tarafından ithalat yasakları konulduğu ve mücbir sebep nedeniyle Dahilde İşleme izin belgelerinde/izinlerinde ilave süre verilmesinin uygun görüldüğü belirtilmiştir.	23.03.2020 Dahilde İşleme izin belgelerinde/izinlerinde mücbir sebep nedeniyle ek süre tanınmasına ilişkin yazı yayımlandı.	Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü 31429883-451.01 sayılı yazısı	Covid-19 salgını nedeniyle "Dahilde İşleme izin belgeleri/izinleri" için ek süre verildi.
5	Transit süre aşımında cezaların askıya alınması	Yükümlülerin mağduriyetlerine sebebiyet verilmemesini teminen, ikinci bir talimata kadar tüm transit süre sınırı aşımalarında para cezası uygulanmaması uygun bulunmuştur.		Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 19.03.2020/53352124 sayılı yazısı	Covid-19 salgını nedeniyle transit süre aşımında cezalar askıya alındı.
6	Covid-19 ile mücadelede kritik eşyanın ithalatında varış öncesi gümrükleme imkânı	Koronavirüs (Covid-19) salgınıyla mücadele kapsamında kritik eşyanın gümrük işlemlerinin hızla yapılabilmesini teminen, ikinci bir talimata kadar aşağıdaki eşyaya ilişkin tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanma taleplerinin, 16 seri no.lu Gümrük Genel Tebliğinin 3. maddesinin (a) ile (c) bendlerinde belirtilen eşyadan olup olmadığına bakılmaksızın karşılanması ve eşyanın varış öncesi gümrükleme kolaylığından faydalandırılması gerektiği ifade edilmiştir. 4015.11.00.00.00 - - -Cerrahide kullanılan eldivenler 9018.39.00.00.11 - - - Serum ve kan verme seti kanülü 9018.39.00.00.17 - - - Damar içi kataterler - steril, tek kullanımlık, anjiyografi için 9018.39.00.00.39 - - - Diğerleri 9019.20.00.00.18 - - Cihazlar 4015.11.00.00.00 - - Cerrahide kullanılan eldivenler			Covid-19 salgını ile mücadelede kritik eşya ithalinde varış öncesi gümrükleme imkânı verildi.
7	Etil Alkol Gümrük Vergisinin kaldırılması	Kolonya ve dezenfektan üretiminde kullanılacak dökme etil alkol ithalatında (2207.20.00.00.13) Gümrük Vergisi 0'a indirilmiştir.	25.03.2020 Kolonya ve dezenfektan üretiminde kullanılan dökme etil alkole uygulanan gümrük vergisi sıfırlandı.	İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 2284)	Covid-19 salgını ile mücadele için kolonya ve dezenfektan üretiminde kullanılan dökme etil alkoldeki gümrük vergisi kaldırıldı.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküleri	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
8	Solunum cihazlarında İGV'lerin kaldırılması	Ozonoterapi, oksijenoterapi, aeroterapi, suni teneffüs veya diğer terapik teneffüs cihazları (9019.20.00.00.18 - Cihazlar) ile tek kullanımlık tıbbi maskeler (6307.90.98.10.11) ithalatında tahsil edilen İlave Gümrük Vergisi kaldırılmıştır.	25.03.2020 Solunum cihazları ve tek kullanımlık maskelere uygulanan ilave gümrük vergileri kaldırılmıştır,	İthalat Rejimi Kararına Ek Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2285) İthalat Rejimi Kararına Ek Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2286)	Covid-19 salgını ile mücadele için solunum cihazları ve tek kullanımlık maskelere uygulanan ilave gümrük vergileri kaldırıldı,
9	Bazı rejim sürelerinin uzatılması	Geçici İthalat Rejimi, Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi ve Geçici İhracat işlemleri kapsamında rejim süre sonu 01.02.2020'de dolan eşyaların ait olduğu rejim altında kalma süresi yeni bir müracaat yapılmasına gerek kalmaksızın 30.06.2020 tarihine kadar uzatılmıştır.	25.03.2020 Bazı gümrük rejimlerinde süre sonu 30.06.2020 tarihine kadar uzatıldı.	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 23.03.2020 / 53433361 sayılı dağıtım yazısı	Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında bazı gümrük rejimlerine tabi malların kalma süresi yeni bir müracaat yapılmasına gerek kalmaksızın süre sonu 30 Haziran 2020 tarihine ertelendi.
10	Bazı tıbbi ürünlerin ithalinde ön izin uygulaması	Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen ventilatör, ecmo, kanül, entübasyon, yoğun bakım monitörleri gibi eşyanın ithali ön izne bağlanmıştır.	26.03.2020 Bazı tıbbi cihaz ve eşyaların ihracı ön izne bağlanmıştır.	İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat 96/31)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat 2020/6)	Covid-19 salgını ile mücadele için bazı tıbbi cihaz ve eşyaların ihracı öz izne bağlandı.
11	AB'den A.TR ile Gelen eşyada Menşe Şahadetnamesi İbrahimine İlişkin Açıklamalar	AB ülkelerinden A.TR ile gelen eşyaya ilişkin yazı yayımlanmıştır. İlgili yazıda, Ticaret Bakanlığı'na intikal eden olaylarda, AB ülkelerinden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde serbest dolaşıma girecek eşya için serbest dolaşıma giriş beyannamesi tescilinden önce, BİLGE sisteminin beyanname ekinde menşe şahadetnamesinin ibrazını talep etmediği halde, muayene memurlarınca rutin olarak menşe şahadetnamesinin ibrazının istendiği ifade edilmiştir. Ek olarak, Gümrük Yönetmeliğinin 205/4-ç maddesinin uygulamasına ilişkin risk analizi sonuçları BİLGE aracılığıyla yükümlülere bildirildiğinden dolayı sistem tarafından menşe şahadetnamesinin talep edilmeyen durumlar için başka bir tereddüt bulunmaması halinde söz konusu eşya için menşe şahadetnamesinin talep edilmemesi gerektiği ifade edilmiştir.	26.03.2020 AB Ülkelerinden A.TR ile gelen eşyanın menşe ispatıyla ilgili yazı yayımlanmıştır.	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 25.03.2020 / 53484125 sayılı dağıtım yazısı	AB ülkelerinden A.TR ile gelen eşyanın menşe ispatıyla ilgili yazı yayımlandı,

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküler	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
12	Tıbbi maskelerin gözetim kapsamında İlave Bilgi Talebi kapsamından çıkarılması	2019/1 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ kapsamında, 31 Ocak 2019 tarihinden itibaren 63.fasıl altında sınıflandırılan eşya için yapılacak kayıt belgesi başvurularında "Kayıt Belgesi Başvuru Formu" kapsamında sunmuş oldukları bilgiler kullanılarak yapılan risk bazlı değerlendirme sonucunda gerekli kriterleri karşılamayan firmalardan daha önce yapılan duyurular ekinde yer alan bilgi ve belgeler talep edilmektedir. 6307.90.98.10.11 GTİP'li tek kullanımlık tıbbi maske ithalatı söz konusu ek bilgi/belge uygulaması kapsamında 25 Mart 2020 tarihi itibarıyla geçici olarak çıkarılmıştır.	26.03.2020 Tek kullanımlık tıbbi maske ithalindeki gözetim uygulamasında, bilgi ve belge talep edilmeyeceği bildirildi.		Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında "tek kullanımlık tıbbi maske" ithalindeki gözetim uygulaması ile ilgili olarak bilgi ve belge talep edilmesi geçici olarak kapsam dışına çıkarıldı.
13	Elektronik gümrük hizmetleri	Ticaret Bakanlığı İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nün 25 Mart 2020 tarihli ve 53475353 sayılı yazısında; Koronavirüs salgını kapsamında alınan tedbirler kapsamında linkteki tabloda yer alan hizmetler ve işlemlerle ilgili olarak gümrük idarelerine gidilmesine gerek kalmadan elektronik ortamda (e-devlet veya Bakanlık sayfasından) başvurulabileceği duyurulmuştur.	26.03.2020 Elektronik ortamdan ulaşılabilecek gümrük hizmetleriyle ilgili duyuru yapıldı.	Ticaret Bakanlığı İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nün 25 Mart 2020 tarihli ve 53475353 sayılı yazısı	Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında gümrük dairelerine fiziki olarak gitmenin önüne geçilerek "dijitalleşme" sayesinde elektronik ortamdan ulaşılabilecek gümrük hizmetleriyle açıklandı.
14	Menşe Şahadetnamesinin sonradan ibraz süresinde değişiklik yapılması	Gümrük Yönetmeliği 38/2 Maddesinde belirtilen Menşe Şahadetnamesinin ibraz edilememesi durumunda yükümlüye verilen 6 aylık süre, 01.02.2020 tarihi ile 30.06.2020 tarihi arasında durdurulmuş olup söz konusu tarihler arasında geçen süre, altı aylık süre hesabında dikkate alınmayacak ve mezkur süre 01.07.2020 tarihinden itibaren kaldığı yerden devam edecektir.	2020/45 sayılı Covid-19 tedbirleri kapsamında Menşe Şahadetnamesini sonradan ibraz süresinde değişiklik yapıldı.	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 31.03.2020 / 53586733 sayılı yazısı	Koronavirüs tedbirleri kapsamında Menşe Şahadetnamesinin sonradan ibraz süresinde değişiklik yapıldı.
15	Bazı tıbbi ürünlerde uygunluk yazısı uygulaması	Tıbbi Tanı Kitlerinin İthaline İlişkin Tebliğ (İthalat: 2020/19) ile, insanlar için kullanılacak olan tıbbi tanı kitleri ve bağışıklık ürünlerinde; Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi veya Geçici İthalat Rejimine ilişkin gümrük beyannamelerinin tescilinde; Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu'nun fiziksel veya elektronik ortamda düzenleyeceği uygunluk yazısı aranacağı ifade edilmiştir. İlgili Tarife Pozisyonları: 3822.00 : (Bir mesnet üzerinde bulunan laboratuvarlarda veya teşhiste kullanılan reaktifler, bir mesnet üzerinde olsun olmasın laboratuvarlarda veya teşhiste kullanılan müstahzar reaktifler (30.02 veya 30.06 pozisyonlarında yer alanlar hariç): standart (referans) maddeleri 3002.15: (Dozlandırılmış veya perakende satışa uygun şekilde ambalajlanmış/hazırlanmış bağışıklık ürünleri)	Tıbbi tanı kitleri ve bazı bağışıklık ürünlerinin ithalinde uygunluk yazısı aranacaktır.	Tıbbi Tanı Kitlerinin İthaline İlişkin Tebliğ (İthalat: 2020/19)	Tıbbi tanı kitleri ve bazı bağışıklık ürünlerinin ithalinde uygunluk yazısı aranması şartı getirildi.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküler	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
16	Geri gelen eşyaya ilişkin duyuru yayımlandı	Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 31.03.2020 tarihli ve 53602682 sayılı yazı ile, geri gelen eşyaya ilişkin gümrük işlemlerinin öncelikli olarak tamamlanması gerektiği talimatı verildi.		Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 31.03.2020 / 53602682 sayılı dağıtım yazısı	Geri gelen eşyaların gümrük işlemlerinin öncelikli olarak tamamlanması sağlandı.
17	TCMB'den ihracatçılara TL cinsi reeskont kredisi	TCMB tarafından yapılan açıklamaya göre, mal ve hizmet ihracatçısı firmaların finansmana erişimlerini kolaylaştırmak ve istihdam sürekliliğini desteklemek amacıyla belirli esaslar çerçevesinde Türk lirası cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredisi kullandırılmasına karar verildi. Bu kredilerin toplam limiti 60 milyar TL olacak. Bu limitin 20 milyar Türk lirası Türk Eximbank, 30 milyar Türk lirası kamu bankaları, 10 milyar Türk lirası ise diğer bankalar aracılığıyla yapılacak kredi kullanımlarına tahsis edildi.		TCMB Koronavirüsün Ekonomik ve Finansal Etkilerine Karşı Alınan İlave Tedbirlere İlişkin Basın Duyurusu	Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında ihracatçı şirketlerin finansman kaynaklarına erişimlerini kolaylaştırmak ve istihdam sürekliliğini desteklemek amacıyla reeskont kredisi kullandırılmasına karar verildi.
18	İhracatçılara stok finansmanı	İhracattaki geçici yavaşlama sürecinde kapasite kullanım oranlarının korunması amacıyla ihracatçıya stok finansmanı desteği verilecek.			Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında ihracatçılara stok finansmanı desteği sağlanması hedeflendi.
19	AB Komisyonu salgın sürecinde ibraz edilecek menşe belgeleriyle ilgili bilgi notu	Kriz dönemi boyunca, ikinci bir talimat yayınlanana kadar AB Gümrük İdarelerinin ve ticaret yapılan ülke gümrük idarelerinin tercihli menşe belgelerinin kopyalarını kabul etmeleri istenmektedir. (A.TR de dâhil) AB'nin yürürlükte olan tercihli ticaret anlaşmaları uyarınca, özel durumlardan ötürü belgelerin sonradan düzenlenmesinin mümkün olduğu hatırlatılmış ve Covid-19'dan kaynaklı mevcut durumun, "özel durum" olarak nitelendirilebileceği ifade edilmiştir. Mevcut durumda muafiyet imkânlarından birinin de onaylanmış ihracatçı statüsünün en geniş biçimde kullanılması olduğu belirtilmiştir.		13.04.2020 AB Komisyonunca Covid-19 salgını sürecinde ibraz edilecek menşe belgeleriyle ilgili bilgi notu paylaşıldı	AB tarafından, AB-Türkiye arası tercihli ticarete, ihracatta belge düzenlenmesinde kolaylık sağlandı.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküler	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
20	A.TR ve Menşe İspat Belgeleri, elektronik ortamda teyidi şartıyla ibrazı	A.TR Dolaşım Belgeleri veya Menşe İspat Belgelerinin, tercihli ticaret ortağı ülkelerin idarelerince mücbir sebepten ötürü sadece elektronik ortamda düzenlenmiş olması, dolayısıyla onaylı asıl nüshalarının kâğıt ortamında mevcut olmaması ve belgeleri teyit edilebilecekleri bir internet adresinin mevcut olması kaydıyla, gümrük idaresine sunulan nüshalar kabul edilecektir.	15.04.2020 A.TR ve Menşe İspat Belgeleri, elektronik ortamda teyidi şartıyla kabul edilecek.	Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Genel Müdürlüğü 15.04.2020/53889966 sayılı dağıtımli yazısı	Gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması amacıyla elektronik ortamda düzenlenmiş belge ibrazı sağlandı.
21	A.TR ve Menşe İspat belgelerinin sonradan ibrazı	15.04.2020 tarihli ve 53889533 sayılı yazı ile, Covid-19 salgını sebebi ile temin edilemeyen A.TR Dolaşım Belgeleri ve Menşe İspat Belgelerine ilişkin, 30 Haziran 2020 tarihine kadar (bu tarih dâhil): AB ülkelerinden gerçekleştirilecek ithalatta, ibraz edilmesi gereken ancak kâğıt ortamındaki asıl nüshaları ibraz edilemeyen; A.TR, EUR.1 ve EUR.MED belgelerinin ve, AB harici diğer STA/tercihli ticaret ülkesi veya GTS ülkelerinden yapılan ithalatta kâğıt ortamındaki asıl nüshaları ibraz edilemeyen Menşe İspat Belgelerinin: ✓ "ihracat yapılırken düzenlenememiş belgeler" olarak kabul edilmesi, ✓ teminat alınmaksızın tercihli tarife uygulanarak vergi tahakkuk ettirilmemesi ✓ ilgili ülke makamlarınca usulüne uygun biçimde düzenlenecek belgelerin sonradan ibraz edilmesi şeklinde işlem tesis edilmesi gerektiği belirtilmiştir.	16.04.2020 A.TR ve Menşe İspat Belgelerinin sonradan ibraz edilmesine imkân tanındı.	Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Genel Müdürlüğü 15.04.2020/53889533 sayılı dağıtımli yazısı	A.TR ve menşe ispat belgelerinin sonradan alınması suretiyle, teminat alınmaması ve vergi tahakkuk ettirilmemesi ile yükümlülere mali açıdan kolaylık sağlandı. Belgelerin sonradan ibrazı ile ise, ithalatçıların işlemleri hızlandırıldı.
22	İşlemlerin Elektronik Ortamda Devam Ettirilmesi	Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan bir yazı ile; Tek Pencere, Liman Tek Pencere, Konteyner ve Liman Takip Sistemi, Serbest Bölgeler Sistemi vb. sistemlerin, işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesini sağlamak için geliştirildiği hatırlatılmış olup, elektronik ortamda bulunan belgelerin kâğıt ortamında aranmaması ve işlemlerin sadece elektronik ortamda devam ettirilmesi istenmiştir.	N/A	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 15.04.2020 / 53903924 sayılı dağıtımli yazısı	Gerekli belgeler kâğıt ortamına aktarılmadan işlemler daha hızlı ve güvenli bir biçimde yapılacaktır.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküler	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
23	Tahlil Raporlarının Emsal Olarak Kullanılma Süresi Uzatıldı	Gümrük Yönetmeliği 196. Maddesi kapsamı düzenlenen tahlil raporlarının emsal olarak kullanılabilme süresi 30 Haziran 2020 tarihine kadar uzatılmıştır.	N/A	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 17.04.2020 / 53939629 sayılı dağıtımli yazısı	Tahlil raporları emsal olarak kullanma süresi uzatıldığından, yeni rapor temin etme zorunluluğu geçici olarak ortadan kalkmıştır.
24	Antrepo Beyannamesi Tescil Süresi Uzatıldı	Antrepo beyannamesinin, taşıtın antrepoya gelişini takip eden iki iş günü içerisinde tescil edilmesi gerekmekte olup, idare tarafından bu süre başvuru üzerine 1 gün uzatılabilmektedir. Koronavirüs nedeniyle alınan tedbirlerden ötürü, 1 günlük ek süre 5 gün olarak uygulanacaktır.	N/A	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 16.04.2020 / 53904766 sayılı dağıtımli yazısı	Antrepo beyanname tescil süresi uzatılmış olup işlemlerin sekteye uğramasının önüne geçilmiştir.
25	MEDOS'ta düzenlenen A.TR ve menşe ispat belgeleri gümrük memurlarınca imzalanmayacak	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan yazı ile, MEDOS üzerinden düzenlenen belgelerin gümrük vizesi kutusunun 24 Nisan 2020 tarihi itibarıyla ilgili gümrük memurlarınca imzalanmayacağı belirtilmiştir.	22.04.2020 MEDOS'ta düzenlenen A.TR ve tüm menşe ispat belgeleri gümrük memurlarınca imzalanmayacak.	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 20117910-163.99 sayılı yazısı	MEDOS'tan imza sürecinin kaldırılmasıyla işlemler hızlanacaktır.
26	Yeni İGV'ler yürürlüğe girmiştir.	2424 sayılı karar eki İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile İthalat Rejimi Kararının eki II sayılı listede yer alan ve karara ekli tablolarda GTİP'leri belirtilen maddelerin ithalatında ilave gümrük vergisi (İGV) alınması kararlaştırılmıştır. Karar kapsamı tahsil edilecek İGV oranları, Ek-1 ve Ek-2 sayılı tablolarda gösterilmiştir. Ek-1'de yer alan tablo 1.10.2020'tarihinden itibaren, Ek-2'de yer alan tablo ise 18.04.2020 tarihinden itibaren 30.09.2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) uygulanacak İGV oranlarını göstermektedir.	20.04.2020 Bazı plastik, elektrikli ve elektronik ürünler başta olmak üzere muhtelif cinsten eşyaya İGV getirildi.	İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 2424) https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200418-8.pdf	Yeni ilave gümrük vergileri maliyetlerin artışına ve bu ürünler için menşe belgesi temini edilmesi açısından süre kaybına yol açacaktır.

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküler	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
27	Bazı demir-çelik ürünlerinin gümrük vergisi geçici olarak artırıldı.	2423 sayılı Karar ile, İthalat Rejim Kararına ekli II sayılı listede olup 72nci fasılda yer alan ve tabloda belirtilen bazı demir-çelik ürünlerinin "Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminden Yararlandırılacak Ülkeler" ile "Diğer Ülkeler" den yapılan ithalatlarında gümrük vergisi 15.07.2020 (bu tarih dahil) tarihine kadar % 5 oranında artırılmıştır.	20.04.2020 72nci fasıl'da yer alan bazı demir-çelik ürünlerinin gümrük vergisi geçici olarak artırıldı.	İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 2423) http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200418-7.pdf	Gümrük vergilerindeki bu artış maliyetlerde artışa neden olacaktır.
28	Hububat ve bakliyat tarife kontenjanı kapsamına ek mali yükümlülük de alındı.	2421 sayılı Karar ile, 15.01.2019 tarihli ve 649 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Hububat ve Bakliyat İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar'da değişiklikler yapılmış olup: - Tarife kontenjanları kapsamında yapılacak ithalatta %0 oranında gümrük vergisi ve/veya ek mali yükümlülük, - Bunun dışında yapılacak ithalatta ise İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde söz konusu maddeler için tespit edilen gümrük vergisi ve/veya ek mali yükümlülük uygulanacaktır.	20.04.2020 Hububat ve bakliyat tarife kontenjanı kapsamına ek mali yükümlülük de alındı.	Hububat ve Bakliyat İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2421) http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200418-5.pdf	Yükümlülerin maliyetlerinin düşürülmesi açısından faydalı olacaktır.
29	Bazı ürünler için uygulanan İGV oranları geçici olarak değiştirildi.	2429 ve 2430 sayılı Kararlar ile, çeşitli kararlar ile ilave gümrük vergisine (İGV) tabi eşyadan, mezkûr Karar'a ekli Tabloda yer alanlarına ilişkin İGV oranları, 21/04/2020 tarihinden 30/9/2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) tabloda gösterildiği şekilde uygulanacaktır.	21.04.2020 Bazı ürünler için uygulanan İGV oranları geçici olarak değiştirildi.	İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 2429) http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200421-1.pdf İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 2430) http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200421-2.pdf	Bazı ürünlerdeki İGV artışı maliyetlerde artışa neden olacaktır.
30	Tekstil ürünlerine uygulanan İGV oranları değiştirildi	2425 sayılı Karar ile, 2011/2203 sayılı BKK eki İthalat Rejim Kararına Ek Kararın eki listelerde değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklikler sonucunda, eşyanın USD/Kg oranı ile hesaplanan Maksimum-Minimum İGV hesabı kaldırılmış olup, onun yerine karar ekinde listelenen eşyanın karşısında gösterilen % oran üzerinden İGV tahsil edilecektir.	20.04.2020 Bazı tekstil ürünlerine uygulanan İGV oranları değiştirildi, Maksimum-Minimum hesabı kaldırıldı.	12/9/2011 Tarihli ve 2011/2203 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Yürürlüğe Konulan İthalat Rejimi Kararına Ek Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2425) http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200418-9.pdf	

No	Alınan tedbir	Yapılan düzenleme (özet)	EY sirküler	Dayanak/yasal düzenleme	Kişi ve kurumlara etkisi/faydası
31	Tarım ihracatında denetimler kontrollü olarak azaltıldı.	Tarım ürünleri ihracatı esnasında gerçekleştirilen ticari kalite denetimi işlemlerinden ötürü yaşanabilecek gecikmelerin engellenerek firmaların olumsuz yönde etkilenmelerinin önüne geçilmesini teminen ihracatta denetim sıklıkları kontrollü olarak azaltılmıştır.	N/A		Tarım ihracatında işlemler daha hızlı tamamlanacaktır.
32	Gümrük uzlaşmalarında 45 günlük sürenin dikkate alınmaması ile yükümlü talebi üzerine veya idare tarafından resen erteleme imkanı getirildi	Gümrük Uzlaşma Yönetmeliğinin 18/1 inci maddesi hükmünde geçen 45 günlük süre sınırlandırması ikinci bir talimata kadar uygulanmaması talimatı verilmiştir. Yükümlülerin uzlaşma erteleme taleplerinin anılan Yönetmeliğin 17/2"nci maddesi dikkate alınmaksızın olumlu karşılanması sağlanmıştır	N/A	Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü 21558579-952.03.03.05 sayılı yazısı	Yükümlülere uzlaşma erteleme imkanı sağlanmıştır.
33	Geri verme, itiraz, tecil gibi işlemlerin KEP üzerinden yapılması	Geri verme kaldırma, itiraz, ve tecil-taksitlendirme başvurularının dilekçe ve ekleriyle birlikte ilgili idareye kâğıt ortamında ibraz edilmesine gerek kalmadan Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) üzerinden sunulması halihazırda mümkün bulunduğu hatırlatıldı.	N/A		Kâğıt ortamı yerinde KEP üzerinden yapılan başvurular işlemlerin daha hızlı ve güvenli olarak gerçekleşmesini sağlayacaktır.

İletişim

Abdulkadir Kahraman

Vergi Bölümü
Şirket Ortağı

abdulkadir.kahraman@tr.ey.com

+90 532 780 8043

Bilge Cansız

Vergi Bölümü
Kıdemli Müdür

bilge.cansiz@tr.ey.com

+90 535 366 30 53

Can Sözer

Vergi Bölümü
Kıdemli Müdür

can.sozer@tr.ey.com

+90 530 873 87 79

Caner Çelik

Vergi Bölümü
Müdür

caner.celik@tr.ey.com

+90 530 151 50 79

Gamze Durgun

Vergi Bölümü
Kıdemli Müdür

gamze.durgun@tr.ey.com

+90 530 151 50 58

Hakkı Demirci

Sosyal Güvenlik ve İş Hukuku
Hizmetleri Direktörü

hakki.demirci@tr.ey.com

+90 531 882 22 04

Selçuk Özdamar

Vergi Bölümü
Kıdemli Müdür

selcuk.ozdamar@tr.ey.com

+90 536 357 61 24

Sertaç Yazar

Vergi Bölümü
Kıdemli Müdür

sertac.yazar@tr.ey.com

+90 531 882 21 78

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok, üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY Türkiye, Orjin Maslak Plaza, Maslak Mahallesi Eski Büyükdere Caddesi No:27
Kat:1-5 34398 Sarıyer, İstanbul

©2020. Ernst & Young Tüm Hakları Saklıdır.

Sadece genel bilgi verme amacıyla sunulan bu yayın muhasebe, vergi veya diğer profesyonel hizmetler alanında geçerli bir kaynak olarak kullanılması amacıyla hazırlanmamıştır. Belirli bir konuya ilişkin olarak ilgili danışmana başvurulmalıdır. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye ve/veya EY Türkiye organizasyonuna bağlı diğer kuruluşlara ve şahıslara bu sunumun içeriğinden ve katılımcıların yorumlarından kaynaklanan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

ey.com/tr